

**KOLOZSVÁRI**

**SZÍNHÁZI ÉS KOZLONY**



Megjelenik e lap mindennap,  
pénteket kivéve.

**Előfizetési ár:**  
 Helyben egész színiidényre 4 ft. 50 kr.  
 Vidékre " " 5 " — "  
 Helyben egy óra 1 " oszt. ért.

Mindennemű hirdetések elfogad-  
 tátnak: kétszer hasábozott sorért  
 5 újkr., ismétléseknél 3 újkr.  
 Kincstári díj minden hirdetéstől 30 újkr.

**A MEGTESTESÜLT FÁTUM.**

IRTA

**PAPP MIKLÓS.**

(folytatás.)

Néhány nap mulva elkezdett a kis leány tudakozódni nagyanyja felől, kérte jöltevéjét, hogy vigye el őt hozzá, úgy szeretné már látni. Talán már nem is beteg.

Kézénfogta a gyermeket Gábor ur, s elvitte nagyanyja sirjához.

„Imádkozzál itt is gyermekem érte, a te imádat jobban szereti az Isten, mint az enyémet.“

Sokáig nem tudott megbarátkozni a kis leány azzal a gondolattal, hogy az ő nagyanyja meghalt, napokig elsírt, midőn aztán megkérdezte tőle Gábor, hogy miért sir annyit, azt felelte reá: mert nem lesz már senki, a ki neki gondját viselje!

„Itt vagyok én, az én gyermekem leszesz ezután.“

Kié is lett volna másé? nem akart senki róla tudni, gondját viseli ő majd szépen, felnéveli. Ugy örvendett, hogy lesz már ezután valakie, a kinek gondját viselheti, a kit szerethet. Ez nem fogja őt elhagyni, megcsalni, nem lesz többet egyedül.

Fel is nevelte Marit. — Néhány év mulva nagy, férjhezadó leány lett belőle.

Ugy ügyelt Gábor ur reá, mint a két látó szemére, nem tudott olyat kívánni, a mit az öreg ur — bátran megilletette már e cím — teljesületlen hagyott volna; elleste még vágyait is. Az édes apa nem lehetett annyi gyöngéd figyelemmel gyermekéhez, mint Marihoz volt Gábor ur.

És a leány keblében egy neme a tiszteletérzetnek keletkezett lassanként jöltevéje iránt, minden apró alkalmat felhasználott, a mi halála bizonyítására szolgálhatott. Ha az öreg ur volt, hosszu éjeken át ott virrasztott ágya



lett; ha komor volt, igyekezett felvidítani; ha fátum érte, elviselhetőbbé tevő a bajt.

A hosszú évek sora úgy megszoktatta az öreg urat e leányhoz, hogy talán nem is tudna ellenni nélküle. Csak egy gondolat bántá szüntelen: mi lesz Mariból, ha ő megtalál halni. Oh ez a gonosz gonosz gondolat, sokat gyötré őt.

Egy délután hosszasan elbeszélgetett az öreg ur Marival, leültek mind a ketten a pamlagra. A leány átölelte gömbölyű szép karjaival a Gábor ur nyakát, fejecskéjét lehajtá vállára s úgy hallgatta, miket beszélt neki.

Egyszer aztán csak elhallgatott Gábor ur, arca mindinkább komolyabb lőn. Ki tudja mit puhatolt eszében.

„Ugy elgondolkodott édes jó Gábor bácsim, miért nem beszél tovább, lássa én olyan örömmel hallgatom.“ Szólt Mari megcsókolva az öreg ur homlokát.

„Most hiszem hogy örömmel hallgatod szavaimat, oh de majd később, midőn szép lelkedet meg fogják lepni olyan vágyak, a minőket még most nem ismersz, fogalmad sincs rólok, — akkor majd megunod az én szavaimat hallgatni, tudom én jól...“

„Soha, soha! Oh jó Isten, hát hogyan is jut ilyesmi eszébe az én Gáborbácsimnak? — nekem csak egy vágyam van s lesz örökké, hogy mindig láthassam, szüntelen körébe lehcssek egyetlen jöltevőmnek!“

„S ha egykoron ki fog nyilni szívvilágod, ha majd szeretni fogsz egykoron...“

„Csak önt, egyedül önt! kit is szerethetnék én mást? hisz nekem nincs senkim önön kívül a széles nagyvilágon!“

„Ha én majd meg fogok halni...“

„Még csak gondolni sem tudnék nagyobb csapást, mint a minő ez lenne reám nézve, érzem, hogy én is meghalnék bánatomban.“

„Minő jó vagy édes Marim, igazán annyira szeretsz engemet?“

„Oh hát kételkedhetik-e ebben?“ — Kérdé gyöngéden megcsókolva Gábor urat.

„Olyan rég akartam már neked valamit mondani, de lásd édes jó Marim nem mertem, attól féltem, hogy ki fogsz nevetni, pedig lásd, semmitem sem fájna jobban, mint az.“

„Egyedül csak ez tartóztatta vissza? — biztosítom, hogy én nem tudnék gyöngédtelen lenni ön iránt. Kérem mondja el a mit akart.“

„Nem, nem mondom meg mégsem.“

„Így akarná Marit megszorítani?“

„Miért kockáztassak egy oly kérést, melyet úgy is tudom, hogy nem teljesítenél érettem.“

„S ha én ígérem, hogy bármi legyen az, én teljesítem, — nos? még akkor is vonakodnék megmondani.“

„Áldozatott kellene hogy tegyél érettem, ezt pedig nem akarom.“

„Ismétlem, szeplőtlen szavaimra ismétlem, hogy bár minő áldozat legyen az, én megteszem, készörömmel, minden ellenvetés nélkül. Mivel is tudnám én megköszönni, meghálálni azt a sok jót, — mit velem gyermekkoromtól fogva éreztetett. Hát ön nem hozott elég áldozatot érettem, midőn nélkülözött, hogy megszerezhesse számomra a legapróbb kényelmet is?“

„Én bőven meg voltam jutalmazva, ha boldognak láttalak!“

„És ma nem fog boldognak látni addig, míg meg nem mondja kívánságát.“

„Jól van tehát kedves Marim, én megmondom, nem kívánok reá most feleletet, gondolkozz felőle sokat, sokat, s csak azután válaszolj őszintén, igazán, a mint szép lelked érezni fog, a mit tenszived fog sugni. Eredj szobádba, néhány percz múlva pár sorban megírom az életben egyetlen és legutolsó ohajomat, — siess édes Marim, — no én türelmes leszek, csak reggelre küldj reá választ, azért kérlek, hogy papírra tedd, mert tudom, hogy sokkal őszintébb tud lenni az ember így, mintha élőszóval mondaná el.“

„Kíváncsilag várom, ... ne késsen édes jó Gábor bácsi sokáig, égek a vágytól megtudhatni“

„A viszontlátásig tehát!“

„És el tud menni a nélkül, hogy Marit legalább egyszer megcsókolná? ... no lám, lám, ön ma mégis rosz ember kezd lenni!“

Gábor ur keblére ölelte gyámleányát, s gyöngéden megcsókolta homlokát.

(folytatjuk.)

## Művészi hírek és események.

Az aradi színházat B u d a i József társasága nyitá meg. A színházat Sz a b ó József igazgató kezéből birja. Az aradi hirlap panaszt emel ez utóbbi ellen, hogy az aradi színházban e társaság föllépte előtt Casanova majmait és kutyáit ugráltatá Sz a b ó. Az éles megrovás keserű panasza a művészet érdekében teljes méltánylást érdemel, míg másrésről az is igaz, hogy egy színiigazgató roppant kiadásai miatt gyakran k é n y t e l e n ily eszközökhöz nyulni, s nézetünk az, hogy Szabó e kárhoztatásra tán nem egészen méltó,

ha t. i. az efféle komédia akkor rohanta meg, midőn ő is jelen volt társaságával, mert az ilyen barbarművészet a színház jövedelmeit átkozottul megrontja, s nehogy soká maradjon a város nyakán, inkább az igazgató fogadja fel, s bizonyos és minél rövidebb időn túl, kiadja az útját. A panasz azonban és kárhóztatás teljesen igaz és alapos, ha szintársasága nem volt jelen, és így anyagi érdekek miatt önként adá át színpadját a majmok- és kutyáknak.

Szabó bilaterális igazgatói állásánál fogva Temesvárt német társaságot tart.

Szabadkán, october havában Szabó magyartársasága sok szerencsével működik, novemberre téli állomásán Szegeden szép pártfogás várja.

Győrben Hida si társasága működik változó szerencsével. Ott a színésznők a siró drámákban „izét“ és „muszájt“ beszélnek.

Miskolczt Molnár György igazgató vette ki, s előadásait: „Egy királynő“ című eredeti s a Teleki-alapítványból 100 arany pályadíjt nyert drámával nyitá meg.

Egerben Hetényi és Török egyesült társasága vonta föl sátorát, s népszínmű énekesnőt és énekest keres. Mindkettő van elég, csak meg kell találni.

Pázmán társasága Ujvidéken működik, honnan Belgrádba hivatott meg a fejedelmi örökös által. A Dunán ingyen gőzös szállítja őket oda és vissza, s hat előadásra jövedelmeik biztosítva van. Vidéki hírek szeriut a kiutazás jövő évre maradt az útlevelek miatt.

Szuper igen szorgalmas és sikerrel működő társasága Nagy-Kanizsán működik.

Futó igazgatóé Enyingen.

Csabaie Fehérváron.

Tóth Mohácson. Posonyi Tordán. Nagy Mihály Gyergyó-Szentmiklóson.

— Hackländer, a német irodalom egyik előkelő bajnoka, „Ueber Land und Meer“ czímmel egy igen szép képes lapot szerkeszt, mely ujabban népszerűsége vergődött, még pedig méltán. Azonban nekünk most mégis némi alapos kifogásunk van ellene, mert igen kegyetlenül megtámad egy magyar könyvet, melyet német fordításban Emich Gusztáv adott ki. E könyv Bulyovszky Lilla „Úti naplója“, melyről a következő kiméletlenséggel szól:

„Bulyovszky Lilla, magyar színésznő, ki hazájának színpadán magának becsült nevet szerzett, s „tehetségével“ ujabban a német színvilághoz fordult, e könyvben tollának mindazon áradásait nyújtja át nekünk, melyeket Osztrák-, Francia- és Németországban tett útazása közben leirt, a nélkül, hogy azokból egy szót is kimustrált volna. Rég idő óta nem olvassánk könyvet, melyben a hiúság ily nagy szerepet játszott volna; elejétől az egész nem egyéb, mint önmagának a leguntatóbb (wiederlichste) visszatükrözése. A mi nem útikönyvből van kölcsönözve, s a legszárzabb prózában leírva, mindaz folyvást és folyvást ugyanazon thema változata: hogy Bulyovszky Lilla asszony igen szép asszony. Valószínűleg maga a „művésznő“ sem akart e könyvben többet mondani. Se-

hol valami eredeti szemlélődés, friss és mesterkéletlen kifejezés; mindenütt a legalantibb („hausgebackene“) próza, s oly napló, minőt csak a világ legközönségesebb asszonya jegyezhet föl. Sehol sem látjuk a valódi művésznők szellemét átsugarozni, sőt még a nők sajátos finom érzületét sem, mely a tárgyakat új világításba helyezi. S mégis e nőt, ki beszélyeket irt, Magyarország legbecsültebb írónői, és a jelenkor leglángelműbb színésznői közé számítják!“ (45-dik szám, 711. lap.)

Ez már sok. Bulyovszkyné úti naplójáról a magyar hirlapírók egészen másként irtak, s a közönség sem igen fődözé föl benne e „legalantibb prózát;“ s mi beszélyeit illeti, valóban egy pár oly sikerültet is irt, minőt meglehet azon német beszélyírók művei közt sem találunk, kiket az illető lapok eléggé fölmagasztalnak. De ne folytassuk... B. né asszony helyzete ez által úgy is igen különössé válik; ő szereti emlegetni itthoni „ellenségeit“, minha azok elől menekült volna a német földre, s imé ott irnak róla oly kegyetlenül minőt a magyar lapokban sohasem olvasott, s melynek megtámadásai ellen itthon éppen azok védelmezik, kiket irodalmi ellenségeinek képzel. Valóban igaza lehet az ügyestollu művésznőnek, midőn ujjabb úti naplójában azt írja: hogy a kik irigylük sorsát, nem tudják, hogy mit irigylenek. (Hölgyfutár.)

— Ujvidékre hazament a színész, szüleit látogatni, s a város végén útlevelet kértek tőle; akkoriban a gyujtogatókat akarták elfogni.

„Nincs nekem, — felelt ő — tömérdeket útazom én, de sohasem kértek tőlem útlevelet.“

„Hát mi dologban útazik az ur?“

„Én a művészi nevelés ügyében.“

„Hát kicsoda?“

„Színész vagyok.“

„Miféle szentek azok, nem értjük, magyarizza meg.“

„Hát diátrista, no“

„Piárista? — — hát mért nem mondja a t. ur, rég eleresztettük volna“ — s úgy tevének.

### Érkeztek:

7/11 Boros Ignác, jószágfelügyelő, Búnról.

### Elutaztak:

7/11 Barbó Jean, bányabirtokos, Abrudbányára.

Vajda Lajos, földbirtokos, M.-Köblösre.

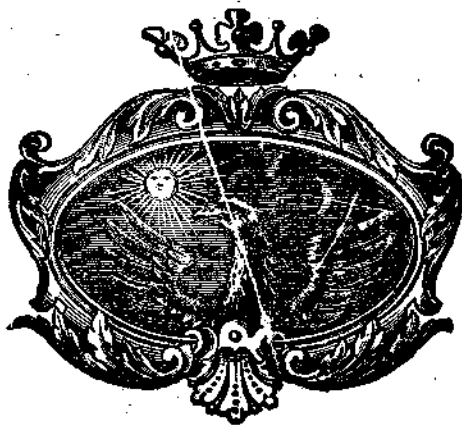
Hóhn Albert, magánzó, Hidalmásra.

Bulbuk Márton, kereskedő, Szamosujvárra.

Bulbuk Gergely, kereskedő, Szamosujvárra.

Makra Péter, kereskedő, Szamosujvárra.

NEUZETI



SZÍNHÁZ.

Felsőbb

engedélyvel.

Kolozsvártt, ma, szeredán, november 9-kén, 1859.

A fennálló országos szini választmány pártfogása és HAVI MIHÁLY igazgatása alatti dalszintársaság által adatik:

# AZ ÁRVA FIU

ÉS

# a londoni koldusok.

Dráma 5 felvonásban. Irták Dinaux és Lemoin. fordította Egressi Béni.

**S z e m e l y z e t :**

Niekleby Miklós . . . . .	Pañlai	Timótheus, sánta koldus . . . . .	Vadász.
John Broweie . . . . .	Szentkúti.	Smike, árva, 15 éves . . . . .	Folinuszné.
Relph, pénzváltó . . . . .	Simonyi.	Madlaine, Clarendon leánya . . . . .	Pataki R.
Clarendon lord, 38 éves . . . . .	Barta.	Katalin, Niekleby huga . . . . .	Láng M.
Squers, iskolamester . . . . .	Gyulai.	Fogadósné . . . . .	Alajosné.
Prospectus, tanítványa . . . . .	Albisi.	Tom, pinczér . . . . .	Rudolf.
Becker . . . . .	Palatkai.	Scheriff . . . . .	Tótfalusi.
Beljambe, koldus . . . . .	Szabó M.	Orvos . . . . .	Gerecs.
Fiatallord . . . . .	Alajos.	Színházi szolga . . . . .	Felix.

Iskolás gyermekek, koldusok, nők. Első szakasz Northumberland egy kis faluja, a többi London.

Felvonások között Tiszai ur népdalokat énekel.

 Holnap, csütörtökön, nov. 10-dikén adatik bérletben „Lammermoori Lucia,” opera 3 felvonásban. Pauli Richárd ur a pesti városi színháztól mint ujonan szerződött tag Edgardo szerepében először lép fel.

 Polákovicsné beteg.

**Helyek ára :** Zártszék 70 kr. Földszint 42 kr. Altiszti jegy 21 kr.  
Karzat 18 kr. osztr. ért.

**Kezdeté fél 7 órakor, vége 9-kor.**